

නව යොවුන් වියට මූහුණ දෙමු

අමා විය පසුකොට ඔබ පැගා වී සිටින මේ ජ්‍යෙෂ්ඨයේ සුත්දරතම අවධිය එනම් අවුරුදු 10-19 අතර වයස් කාලය නව යොවුන් විය ලෙස හැඳින් වේ. කුණාවු සමය, සංක්‍රාන්ති සමය, තුරුණු වියේ දොරකඩ යන විවිධ නම්වලින් මේ අවධිය හැඳින්වේ. මේ කාලයේ දී ද්වීතීයික ලිංගික ලක්ෂණ පහළ වීමට පටන් ගති. ද්වීතීයික ලිංගික ලක්ෂණ පහළ වීමත් සමග කායික, මානසික හා සමාජීය වෙනස්කම් රාජියක් ඇති වේ. මේ වෙනස්කම් ස්ත්‍රී, පුරුෂ දෙපාරුණවයට ම පොදු ඒවා ද, වෙනස් ඒවා ද විය හැකි ය. මෙම වෙනස්කම් ස්වංඡාවිකව ම ඇති වන ඒවා ව්‍යවත් ඒ පිළිබඳ ව දැනුම්වත් වී සිටීමෙන් එම අවධියට සාර්ථකව මූහුණ දිය හැකි ය.

හය වන ග්‍රේණියේ දී ඔබ අනතුරු, ආපද, අපචාර, අපයෝජන හා අභේක්ෂණ යන අනියෝගවලට මූහුණ දීමට අවශ්‍ය සරල දැනුමක් ලබා ගත්තා මතක ද?

මෙම පාඩමේ දී ඔබට, ගැහැනු සහ පිරිමි ප්‍රජනක පද්ධතිවල ව්‍යුහය හා ක්‍රියාකාරිත්වය ද නව යොවුන් වියේ දී සිදු වන වෙනස්කම් ද ඉගෙන ගත හැකි අතර, නව යොවුන් වියේ අනියෝගවලට මූහුණ දීමට අවශ්‍ය දැනුම ලබා ගත හැකි වේ.

ප්‍රජනක කොඩිය

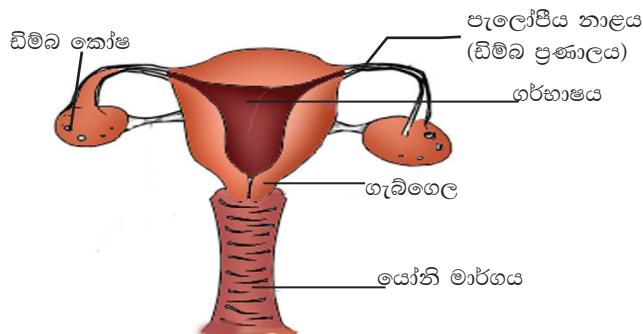
ඔබ ඔබේ මවගේත් පියාගේත් සංයෝජනයකි. ඔබ මෙලොවට ජනිත කළේ ඔවුන්ය. අනාගතයේ දිනෙක ඔබ ද මවක හෝ පියෙකු වනු ඇත. දැවුන් බිහි කිරීම මිනිස් සංහතියේ පැවැත්ම සඳහා උපකාරී වේ. මෙසේ වර්ගයා බෝ කිරීම සැම සත්වයකුගේ ම ලක්ෂණයකි. වර්ගයා බෝ කිරීම සඳහා ගැහැනු හා පිරිමි ප්‍රජනක පද්ධති හැඩගැසී ඇත.

තම වර්ගයා බෝ කිරීමේ දී පුද්ගලයෙකුට අවශ්‍ය වන කාර්ඩික නීරෝගිකම, මානසික සහාය හා යහපත් සමාජ තත්ත්වය නොදින් පවත්වා ගැනීම ප්‍රාග්ධනක සෞඛ්‍යය ලෙස හැඳින් වේ.

ස්ත්‍රී හා පුරුෂ ප්‍රාග්ධනක පද්ධතිවල ව්‍යුහයන් හා කාර්යයන් පැහැදිලි කර ගනීමු.

ස්ත්‍රී ප්‍රාග්ධනක පද්ධතිය

14.1 රුපය - ස්ත්‍රී ප්‍රාග්ධනක පද්ධතිය

පියාගේ ගුණාණුවක් සමග මවගේ බිම්බයක් එක් වීමෙන් නව ජ්වීයෙකු බිජි වීමට අවශ්‍ය කළයා තැනේ. මෙම කළයා මවගේ ගරභාජය තුළ තැන්පත් වී බිඟිනු දරුවෙකු බවට වැඩි නව මසකට පසු බිජි වන තෙක් ගරභාජය තුළ පෝෂණය හා රැකවරණය ලබයි. ජේජිමය අවයවයක් නිසා කළයා විශාල වන විට ගරභාජය ඇදි විශාල වේ.

ගරභාජය යෝනි මාර්ගය මගින් පිටතට විවෘත වේ. පුරුෂ ලිංගේන්ද්‍රය යෝනි මාර්ගයට ඇතුළු කර ගුතු තරලය මූද හැරිය විට එහි ඇති ගුණාණු ගරභාජයට ඇතුළු වේ. බිම්බ ප්‍රණාලය තුළ දී ගුණාණුවක් බිම්බය හා එක් වේ. මෙවැනි එක් වීමක් සිදු වී දරුවෙකු පිළිසිද ගැනීම සිදු නොවුනොත්, ගරභාජයේ පටක ස්වල්පයක් කැඩී රැකිරය සමග යෝනි මාර්ගයෙන් පිට වේ. දින 28 කට වරක් සිදු වන එම සිදු වීම ඔස්සේ වීම ලෙස හැඳින් වේ.

ස්ත්‍රී ප්‍රාග්ධනක පද්ධතියේ එක් එක් අවයවයන් සිදු කරන කාර්යයන්

1. බිම්බ කෝජ බිම්බ නිපදාවීම
2. පැලොළුපිය නාලය (චිම්බ ප්‍රණාලය) බිම්බ කෝජයෙන් මුදා හැරෙන බිම්බය ගරභාජය වෙත ගෙන යාම

3. ගර්භාජය

චිම්බයක් ඉතුළුවක් සමග පැහැණු පසු ඇති වන කලලය බිජිලු දරුවකු ලෙස මධ්‍ය කුසේන් බිහි වන තෙක් පෝෂණය හා රැකවරණය ලබා දීම

4. යෝනි මාර්ගය

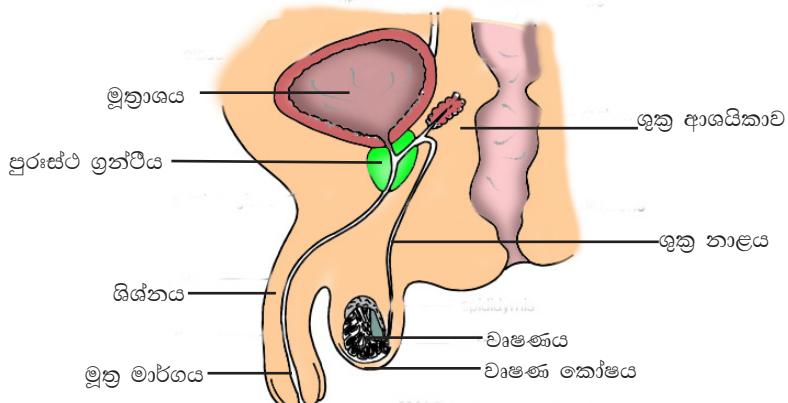
පුරුෂ ලිංගේන්දිය මගින් ගැබී ගෙල ආසන්නයට ඉතුළු ඇතුළු කිරීම, ආරතව රැඹිරය පිට වීම, දරු ප්‍රසුතිය සිදු වීම.

පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතිය

පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතිය බාහිරව දිස්වන අවයව කිහිපයකින් සමන්වීත වේ. කලලයක් සැදීමට අවශ්‍ය පිතා සෙසලය වන ඉතුළු නිපදවෙන්නේ වෘෂණ තුළය. මේ සඳහා අවශ්‍ය අඩු උෂ්ණත්වය පවත්වා ගැනීමට වෘෂණ කේෂ ගරීරයෙන් පිටත පිහිටා ඇත.

ඉතු ආයිකා මගින් ග්‍රාවය කරන ද්‍රව්‍ය ඉතු තරලයට එක් වේ. ලිංගික ත්‍රියාවලියේ දී ඉතු තරලය ස්ත්‍රී යෝනි මාර්ගයට ඇතුළු කිරීමට ශිශ්නය උපකාරී වේ.

14.2 රැජය - පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතිය

පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතියේ එක් එක් අවයවයන් සිදු කරන කාර්යයන්

1. වෘෂණය - ඉතුළු නිපදවීම
2. වෘෂණ කේෂ - ගරීරයෙන් පිටත වෘෂණ බහා තැබීම
3. ශිශ්නය - ස්ත්‍රී ප්‍රජනක පද්ධතිය තුළට ඉතු තරලය ඇතුළු කිරීම
4. පුරුෂ්ස්ථ ග්‍රන්ථීය - ඉතුවල පෝෂණයට සහ පිහිනා යාමට අවශ්‍ය ප්‍රාව නිපදවීම

නව යොවුන් වියේ දී ද්වීතීයික ලිංගික ලක්ෂණ පහළ වීම

අවුරුදු 10-11 වයස පමණ වන විට ගැහැනු දරුවන්ගේ කායික වර්ධනය පිරිමි දරුවන්ට වඩා වැඩි ය. මේ වයසේ දී ගැහැනු දරුවන් පිරිමි දරුවන්ට වඩා උස් මහත් බවක් පෙන්වයි. ඒ ගැහැනු දරුවන්ගේ නව යොවුන් විය ආරම්භයත් සමග ය. අවුරුදු 16-18 වන විට පිරිමි දරුවන්ගේ වර්ධනය ගැහැනු දරුවන්ගේ වර්ධනයට වඩා වේගවත් වේ.

ගැහැනු, පිරිමි දෙපක්ෂයේම ලමා අවධියේදී අත්‍යියව පැවති ප්‍රජනක පද්ධතිය තව යොවුන් වියේ දී ක්‍රියාකාරී තත්වයට පත් වේ. මේ අවධියේදී කායිකව ඇති වන ප්‍රධාන වෙනස වන්නේ ගැහැනු දරුවන්ගේ ඔසජ් ව්‍යුය ආරම්භ වීමත්, පිරිමි දරුවන්ගේ ව්‍යුහවලින් ගුකාණු නිපදවීමත් ය. මේ වෙනස්වීම්වලට හේතු වන්නේ ගැරිරයේ නිපදවෙන හෝමෝන වර්ගයන් ය. මේ හෝමෝන ගැහැනු දරුවන්ගේ ර්ස්ට්‍රූජන් හා ප්‍රොජේස්ටරෝන් ද පිරිමි දරුවන්ගේ වෙස්ටොස්ටරෝන් ද වේ. කායික පමණක් නොව මානසික හා සමාජීය වෙනස්කම් සඳහා ද මේ හෝමෝන බලපායි.

පහත දැක්වෙන්නේ නව යොවුන් වියේදී ගැහැනු හා පිරිමි දරුවන්ගේ ඇතිවන කායික, මානසික හා සමාජීය ද්වීතීයික ලිංගික ලක්ෂණයන් ය.

කායික ලක්ෂණ

14.1 වගව

ගැහැනු	පිරිමි
<ul style="list-style-type: none"> ■ උස හා බර වැඩි වීම ■ පියුරු වැඩීම ■ සම පැහැපත් වීම ■ උකුල පලල් වීම ■ කලවා මහත් වීම ■ කිහිලි හා ලිංගේන්ද්‍රිය ආශ්‍රිතව රෝම ඇති වීම ■ මුහුණේ කුරුලෑ ඇති වීම ■ යෝනි ප්‍රාවය ඇති වීම ■ ආර්තවය හෙවත් ඔසජ් ව්‍යුය ආරම්භ වීම 	<ul style="list-style-type: none"> ■ උස හා බර වැඩි වීම ■ ගිණ්නය, ව්‍යුහය කේෂ හා පුරස්ථා ග්‍රන්ථි විශාල වීම ■ උරහිස් පලල් වීම ■ කලවා, අත්ගෙබ මහත් වීම ■ ප්‍රෘව, කිහිලි හා ලිංගේන්ද්‍රිය ආශ්‍රිතව රෝම ඇති වීම ■ මුහුණේ කුරුලෑ ඇති වීම ■ ස්වරාලය පෙදෙස විශාල වීම ■ කටහඩ ගොරෝසු වීම ■ උඩු රුවුල ඇති වීම ■ ගුකු මෝවනය සිදු වීම

මානසික ලක්ෂණ

- තර්කානුකූලව සිතීමට පෙළඳීම
- විද්‍යාත්මකව සිතීමට පෙළඳීම
- අලුත් දේ අත්හද බැලීමට පෙළඳීම
- නව නිර්මාණ බිජි කිරීමට පෙළඳීම
- තම සිරුරේ හැඩ, රුව, ඇශ්‍රම පැළපුම්,
හිස පිරිමේ විලාසිතා ගැන උතන්දු වීම
- එචිතර බව පෙන්වීම

සමාජීය ලක්ෂණ

- විරැද්ධ ලිංගික ඇසුර ප්‍රිය කිරීම
- සම වයස් ඇසුර ප්‍රිය කිරීම
- කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යොමු වීම
- අයුක්තිය / ආසාධාරණයට එරෙහි වීම
- පොදු කටයුතු කිරීමට ආගා කිරීම
- වැඩිහිටි සමාජයට පිවිසීමට ආගා කිරීම
- අන්‍යත් අතර කැඹී පෙනීමට ආගා කිරීම
- නායකත්වයට කැමති වීම

කායිකව ලක්ෂණ වෙනස් වුවත් මේ අවධියේ දී ගැහැනු පිරිම් දෙපාර්ශවයේ ම ඇති වන මානසික හා සමාජීය වෙනස්කම් බොහෝදුරට සමාන වේ.

යොවුන් වියට සූදානම් වෙමු

ඉහත ඔබ ඉගෙන ගත් වෙනස්කම් එනම් ද්වීතීයික ලිංගික ලක්ෂණ ඇති වීම ස්වාභාවික වුව ද, ඒවාට මුහුණ දීමට අප සූදනම් විය යුතු ය.

ඒ සඳහා අප සූදනම් වන්නේ කෙසේද? අප තුළ වර්ධනය කර ගත යුතු නිපුණතා මොනවාද?

කායික සූදනම

1. පහත කරුණු ගැන දැනුම්වත් වීම
  - ප්‍රජනක පද්ධතියේ ව්‍යුහය හා ක්‍රියාකාරීත්වය
  - ආර්තව වකුය
  - ගුණ මෝචනය
  - ද්වීතීයික ලිංගික ලක්ෂණ

14.3 රුපය

2. පෝෂණයේ ආහාර ලබා ගැනීමට සැලකිලිමත් වීම

මින් පෙර දැක් වූ පරිදි නව යොවුන් විය ගාරීරිකව හා මානසිකව ශිෂ්ට වර්ධනයක් පෙන්වන අවධියක් බැවින් නිසි පෝෂණයෙන් යුතු ආහාර ගැනීම වැදගත්ය. පෝෂණ උගනතා මෙම අවධියේ දී වර්ධනය බාල කරන අතර, ක්‍රියාශීලී භාවය අඩු කරයි. කැලේසියම් යකඩ හා ප්‍රෝටීන් මේ කාලයේ දී වැඩිපුර අවශ්‍ය වේ. මේ අවධියේ දී ඇති වන ගැහැනු දරුවන්ගේ පෝෂණ උගනතා පසු කාලයක දී අඩු බර දරු උපත් සඳහා හේතු විය හැකි ය.

14.4 රුපය

3. ක්‍රිඩා හා ව්‍යායාමවල යෙදීම

ව්‍යායාම හෝ එළිමහන් ක්‍රිඩාවල දිනකට පැයක්වත් නිරත වීම මගින් ගාරීරික හා මානසික සුවය ලැබෙනු ඇතේ. එමගින් නව යොවුන් වියේ සිදු වන වෙනස්කම්වලට හොඳින් මූහුණ දීමටත්, සෞඛ්‍යය රැක ගැනීමටත් මග පැදේ.

4. වැරදි ලිංගික වර්යාවල නොයෙදීම හා අනවශ්‍ය ගැබී ගැනීම සිදු වීමට ඉඩක් නොතැබේම

ඔබ යොවුන් වියේ දී මෙන් ම වැඩිහිටි වියේ දී ද අයහපත් ලිංගික වර්යාවලින් වැළකීම සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතයකට තුළු දෙයි. ලිංගිකව බේ වන රේග වළක්වා ගැනීමට ද හේතු වෙයි. පොතපත කියවීම, ක්‍රිඩාවල යෙදීම, ගිතවලට සවන් දීම, විතු ඇදීම වැනි යහපත් විනෝදාංගවලට යොමු වීමෙන් ජීවිතය සම්බරව ගෙන යාමට ඔබ වග බලා ගත යුතු ය.

5. පෙරද්ගලික ස්වස්ථාව පවත්වා ගැනීම

ප්‍රජනක අවයව පිරිසිදුව තබා ගැනීම, එම පද්ධතිය ආග්‍රිත ලෙඩ රෝගවලින් වැළකීමට ඉතා වැදගත් වේ. ඔස්ස කාලයේ දී සිරුරේ පිරිසිදුකම රැක ගැනීමත්, සනීපාරක්ෂක තුවා නිසි ලෙස බැහැර කිරීමත් ගැහැනු දරුවන්ගේ වගකීම යි.

මානසික සූදුනම

1. යහපත් අලුත් දේ අත්හද බැඳීම
2. තමාගේ දක්ෂතා හඳුනා ගෙන දියුණු කර ගැනීම
3. නිරමාණාත්මක කටයුතුවලට යොමු වීම
උද්‍ය: ශිත ගායනය
කවි, රචනා ලිඛීම
විතු ආදිම
4. ක්‍රිඩාවකට යොමු වීමෙන් පොරුෂය
වර්ධනය කර ගැනීම
5. විවිධ වෙළඳ දැන්වීම්වල ඇති සත්‍ය
අසත්‍ය කරුණු හඳුනා ගෙන, නිවැරදිව
තේරුම් ගැනීම
6. දුම්වැටි, මත්ද්ව්‍ය, අසහා පොත්, අසහා විතුපටි, අසහා විඩියෝ පට,
අසහා වෙබ් අඩවි ආදියෙන් ඇත් වීම
එවැනි අහිතකර දේවලින් ඇත් වීමට, එවැනි දේවලට අන් අය කරන
පෙළකීම් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට සහ වරදට යොමු වූ මිතුරන් එයින් මුදවා
ගැනීමට ඔබ ශක්තිමත් විය යුතු ය.

14.5 රුපය

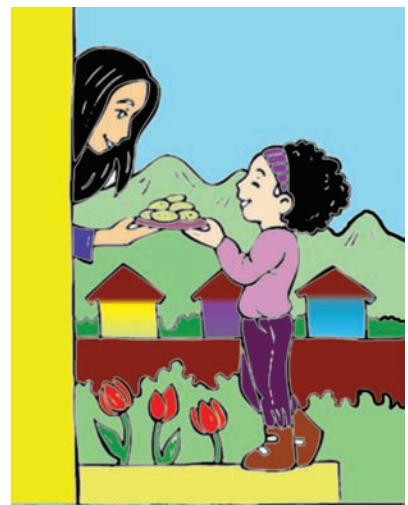
සමාජීය සූදුනම

අන් අය අතර අනාගතයේ දී ප්‍රියමනාප යොවනයෙකු හෝ යොවනියක වීමට නම් ඔබ විනය ගරුක හොඳ දරුවෙකු විය යුතුම ය.

ඒ සඳහා ඉහත දැක් වූ ගාරීරික හා මානසික සූදුනමේ කරුණු ඉතා වැදගත් වේ.

ඊට අමතරව සමාජීය සූදුනමට පහත කරුණු ද වැදගත් වේ.

1. දුක සැප බෙදා හද ගැනීම
2. සමාජයේ විවිධ දේ ගෙන අදහස් වීමසා බැඳීම
3. ක්‍රිඩා, සෞන්දර්ය ක්‍රියාකාරකම්, යහපත් විනෝද්‍යා ආදියෙහි නිරත වීම
4. බාලදක්ෂ / ශිෂ්‍යාත්මක කණ්ඩායම්වලට බැඳීම

14.6 රුපය

- පාසලේ විවිධ සම්බන්ධතාවලට හඳුව් වීම
- තනිව වගකීම දැරීම

ප්‍රප්‍රනක පද්ධතිය පිළිබඳ ඇති මිරු මත

මසප් වීම - ගැහැනු දරුවෙකුට පළමුවරට ඔසප් වීම මල්වර වීම ලෙස හැඳින් වේ. සැම ගැහැනු දරුවෙකු ම එක ම වයසේ දී මල්වර නොවේ. ඒ සඳහා පෝෂණ තත්ත්වය, ආරය, පාරිසරික සාධක බලපායි. ඔසප් වීම සාමාන්‍යයෙන් ද්‍රව්‍ය 28 කට වරක් වතුයක් ලෙස සිදු වන නමුත් පළමු වසර 2-3 තුළදී අකුමවත්ව විය හැකි ය.

මසප් දිනවල දී නැම තිසා රුධිරය “ඉහට ගැසීම” මගින් රෝගාබාධ ඇති වන බව මිරු මතයකි. රුධිරය වහනය වීමක් සිදු වන තිසා මේ කාලය තුළ පිරිසිදුව සිටීම අනිවාර්ය වේ.

මසප් දින අපිරිසිදු (කිලි) කාලයක් ලෙස සමහරු සලකති. එහෙත් මේ පිටවන්නේ තම ගිරිරයේ ම රුධිරයයි. තුවාලයක් වූ විට ගලන රුධිරය හා මේ අතර ඇති වෙනස්කම වන්නේ ග්ලේෂ්මල හා ගර්ජාඡ පටක ස්වල්පයක් ද මේ සමග පිට වීමයි.

මසප් කාලය තුළ මස්, මාංග (පිළි ආහාර) නොගත යුතු බවට මිරු මතයක් ඇති. මෙය වර්ධන අවධියක් බැවින් ප්‍රෝටීන් අවශ්‍යතාව වැඩිය. මස්, මාංග, කිරි, බිත්තර වැනි ප්‍රෝටීන් බහුල ආහාර මේ කාලයට ගැනීම වැදගත් ය.

බඩ රිදීම, කොන්ද රිදීම වැනි සුළු තත්ව මසප් කාලයට ඇති විය හැකි නමුත් අපහසුතාවක් තැනි තම ක්‍රිඛාවලින් වැළකිය යුතු තැනි. සාමාන්‍ය ලෙස දින වර්යාවෙහි යෙදීම සුදුසු ය.

ශ්‍රුත මෝචනය - පිරිමි දරුවන්ගේ වෘෂණවලින් ඉතුළු නිපදවීම නව යොවුන් වියේදී ආරම්භ වේ. ඉතුතු තරලය නින්දේදී පිට වීම “ස්වප්න මෝචනය” ලෙස හඳුන්වන අතර මෙය ස්වාභාවික ක්‍රියාවලියකි. මෙසේ ඉතුතු තරලය පිට වීම ගිරිරය දුර්වල වීමට හේතු වන බව මිරු මතයකි.

ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය කෙරෙහි බලපාන සාධක

නව යොවුන් වියේ ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය පවත්වා ගැනීම කෙරෙහි විවිධ සාධක බලපායි. ඒ අතරින් වැදගත් සාධක කිහිපයක් පහත දැක් වේ.

1. සෞඛ්‍යවත් වර්යා
2. සහවර බලපෑම
3. අහිතකර ලිංගික වර්යා
4. හෝරමෝන

1. සෞඛ්‍යවත් වර්යා

14.7 රුපය

- නිසි පෙශ්ජනය ලැබේම,
  - පෙශ්ඡලික ස්වස්ථාව පවත්වා ගැනීම,
  - ක්‍රිඩා හා ව්‍යායාමවල යෙදීම,
  - අවශ්‍ය පමණක විවේකය ලබා ගැනීම
- යනාදී සෞඛ්‍යවත් වර්යා ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය කෙරෙහි බලපායි.

2. සහවර බලපෑම

මබ යොවුන් වියේ දී විරුද්ධ ලිංගික ඇසුර ප්‍රිය කිරීම හා සමාජීය ඇසුර වැඩි වීම ස්වාභාවිකය. මබ අහිතකර බලපෑම්වලට යටත් නොවී තිවරදී තීරණ ගැනීම වැදගත්ය. මෙම වයසේ යහළවෝ බුද්ධියෙන් හා මානසික වර්ධනයෙන් මබට සමාන තත්ත්වයක සිටිති. මේ නිසා මබට ගැටුවක් ඇති ව්‍යුත් දෙමාපියන්, ගුරුවරුන් වැනි යහපත් වැඩිහිටි අයගෙන් උපදෙස් ලබා ගැනීමට පුරුදු වන්න.

දුම්වැටි, මත්ද්ව්‍ය, මත්පැන් ආදියට යොමු වීමට මේ කාලයේ දී වැඩි අවදානමක් ඇත. එවැනි දේවල් සඳහා යහළවන්ගෙන් හෝ සමහර වැඩිහිටියන්ගෙන් මබට බලපෑම ඇති විය හැකි ය. අවදනම් ලෙස ගංගාවල හෝ මූහුදේ නැම, වේගයෙන් බයිසිකල් ධාවනය වැනි ක්‍රියාවලින් තමාට ද අනුත්ව ද අනතුරු සිදු විය හැකි ය. එවැනි දේවලට කෙරෙන ඉල්ලීම් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට පුරුදු වන්න. එම පුද්ගලයන්ගෙන් හෝ එවැනි අවස්ථාවන්ගෙන් ඇත් වන්න.

වැඩිහිටියන් වුවත් ඔබට රකවරණය ලබා දෙනවා නම් හානිදායක ක්‍රියා සඳහා යොමු තොකරන බවත්, වැරදි ක්‍රියා සඳහා අඩ තොගැසිය යුතු බවත් තේරුම ගන්න. මෙවැනි ගැටලු ගුරුවරුන් සහ දෙමාපියන් සමග පවසා තීරණ ගැනීම සඳහා උදුව ලබා ගන්න. ඒ අය දැනුවත් තොකොට මිතුරන් සමග තීරණවලට තොජ්ජිත ගැනීමෙන්න.

3. අනිතකර ලිංගික වරයා

ද්වීතීයික ලිංගික ලක්ෂණ ඇති වීමත් සමග ලිංගික ආගාවන්, හැඟීම් ඇති වීම ස්වාභාවිකය. එහමුත් නව යොවුන් වියේදී වර්ධනය වන සිරුර තවමත් වැඩිහිටියෙකුගේ මෙන් තොවේ. වයස අවුරුදු 19 වන තෙක් දරු ප්‍රසුතියක් සඳහා ගරහාෂය සූදානම් නැත. මේ හේතුව තිසා ශ්‍රී ලංකාවේ විවාහ වීමට තම් අවුරුදු 18 ක් සැපිරිය යුතුය. තිසි වයස එළඹි විට විවාහයෙන් පසු පමණක් ලිංගික සඛල්තා ඇති කර ගැනීම කායික හා මානසික ස්වස්ථාවයට හේතු වේ. එමගින් අනවශ්‍ය දරු උපත් හා ලිංගික සම්ප්‍රේෂණ රෝගවලට ගොදුරුවීම වළක්වා ගත හැකි ය. මානස්ත්වය හා පිතාන්ත්වය යනු ලෙස්කයේ ඇති උතුම් ම පද්ධියක් බැවින් ඒ සඳහා සුදුසු කාලයේ දී සතුවින් ඒ කාර්යය හාර ගත යුතු ය.

ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන රෝග යනු ලිංගික සඛල්තා මගින් බෝචන රෝගයන් ය.

ලදා; ඒඩිස්, උපදිග, ලිංගික හර්පිස්, සුදුබිංදුම, ගොනෝරියා, ලිංගික ඉන්නන්. මේ රෝග මගින් සෞඛ්‍ය තත්ත්වය අයහපත් වීම මෙන් ම සමාජයේ කොන් වීමට ද ලක් වේ.

4. හෝමෝන්

හෝමෝන යනු ගරීරයේ විවිධ ග්‍රන්ථී මගින් නිපදවන ගරීර ක්‍රියාකාරිත්වයට අවශ්‍ය රසායනික ද්‍රව්‍ය වේ. මේවා නිපදවන ග්‍රන්ථීවල සිට රුධිරය මගින් සිරුරේ විවිධ අවයවයන් වෙත ප්‍රවාහනය කෙරේ. ප්‍රජනක පද්ධතියේ වර්ධනය හා පැවත්ම සඳහා ස්ත්‍රී හෝමෝන වන ර්ස්ට්‍රුජ්‍රන් හා ප්‍රාග්‍රේස්ටරෝන් ද පුරුෂ හෝමෝනය වන වෙස්ටොස්ටරෝන් ද බලපායි. මේ හෝමෝන නව යොවුන් වියේ දී ද්වීතීයික ලිංගික ලක්ෂණ ඇති වීමට බලපායි.

ඩුන් අණ දැනු.....

වර්ගයා බේත් කිරීම සඳහා ස්ත්‍රී හා පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධති ව්‍යුහයෙන් හා ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් වෙනස්ව හැඩගැසී ඇත.

අවුරුදු 10-19 අතරතුර නව යොවුන් වියේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවයට ම ද්විතීයික ලිංගික ලක්ෂණ පහළ වේ. මෙයට හෝමෝන්, ආරය හා පාරිසරික සාධක ආදිය බලපායි.

මේ අවධියේ දී ඇති වන කායික, මානසික හා සමාජීය වෙනස්කම්වලට සාර්ථකව මූහුණ දීමට ඒ පිළිබඳ දැනුම, මිරූෂ මත බැහැර කිරීම හා අවශ්‍ය නිපුණතා සංවර්ධනය මගින් ගාරීරිකව, මානසිකව හා සමාජීයව සුදුනම් වීම වැඩත් ය.

ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය කෙරෙහි සෞඛ්‍යවත් වර්යා, සහවර බලපෑම්, අයහපත් ලිංගික වර්යා, හෝමෝන් ආදිය බලපායි.

ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය යහපත්ව පවත්වා ගැනීම මගින් අනාවශ්‍ය දරු උපත්, ලිංගික සම්ප්‍රේෂණ රෝග වැනි අභිතකර තත්ව වළක්වා ගෙන කායික, මානසික හා සමාජීය සුවතාව ඇති කර ගත හැකි ය.

දුනු තේක්සු

1. ස්ත්‍රී ප්‍රජනක පද්ධතියේ කොටස් නම් කරන්න
2. පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතියේ ප්‍රධාන කොටස් හා එක් එක් කොටසෙහි කාර්යයක් බැහිත් ලියා දක්වන්න
3. ගැහැනු, පිරිමි දෙපාර්ශවයට ම පොදු ද්විතීයික ලිංගික ලක්ෂණ තුනක් දක්වන්න
4. යොවුන් වියට මූහුණ දීමේ දී කායික, මානසික, සමාජීය සුදුනම් සඳහා ඔබ වර්ධනය කළ යුතු නිපුණතා දෙක බැහිත් ලියන්න
5. ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය කෙරෙහි බලපාන සාධක හතරක් ලියා දක්වන්න